

Pensionsåldersdilemmat

Förord

¹ Skandia (2018).

² Pensionsmyndigheten (2020a).

Eget sparande avgörande för flexibilitet vid pensionering

Sveriges största utmaning på systemnivå för att leverera bra pensionsnivåer stavas demografisk utveckling. Det handlar om att medellivslängden har ökat väsentligt snabbare än väntat. Allt fler svenskar får uppleva sin 100-årsdag och dagens 70-åring har dessutom enligt forskare vid Göteborgs universitet en hälsostatus som motsvarar en 50-åring på 1970-talet. Det är naturligtvis en fantastisk utveckling och något som vi ska vara stolta över. Men med så många friska år att se fram emot behöver något ändras för att pensionerna ska gå att leva gott på. Antingen behövs mer pengar in i systemet eller så behövs fler år av arbete för att finansiera livet som pensionär. Idag finns skattemässiga incitament för den som jobbar efter 65 och nu finns konkreta förslag om att införa så kallade riktåldrar för den allmänna pensionen. Riktåldrarna syftar till att förlänga yrkeslivet för fler och kommer också att påverka när pensionen som tidigast kan tas ut.

Med den här rapporten vill vi studera effekten som införandet av riktåldrar kan få på pensionen för ett antal typfall i olika åldrar och yrken. Syftet är att skapa en större förståelse för vad som bygger pensionen och hur jag som individ kan behöva planera för densamma.

Pension är i grunden enkelt. Det handlar om att jobba, betala skatt, se till att ha tjänstepension och därutöver spara lite på egen hand till pensionen. Men pension och pensionssparande handlar också om att hantera osäkerhet i olika former. Hur kommer mitt yrkesliv att se ut? Kommer jag att vara frisk? Hur länge kommer jag att leva? Vilken avkastning kommer jag att ha på mitt sparande?

Hur kommer min löneutveckling se ut? Det är alla exempel på frågor som inte går att besvara på förhand. Pensionsprognoser som sträcker sig långt in i framtiden är i grunden gissningar på hur det skulle kunna bli. Däremot finns det inga tvivel om att det är genom fler arbetade år, mer sparande eller en kombination av dessa som jag enklast kan påverka min framtida pension.

De flesta svenskar önskar idag att få 80 procent av sin slutlön i pension men för majoriteten kommer ett långt yrkesliv med tjänstepension inte räcka för att uppfylla den ambitionen.¹ Samtidigt visar andra undersökningar att den önskade pensionsåldern för de flesta är 65 år - även om det leder till en lägre pension.² Dilemmat är således avvägningen mellan dessa men oavsett vägval så finns ett behov av eget sparande till pensionen. Det är också det egna sparandet som kan agera krockkudde för alla faktorer som under yrkeslivet kan påverka pensionen negativt, såsom exempelvis deltidsarbete. Slutligen kan också det egna sparandet ge extra frihet, trygghet och viktig flexibilitet kring pensionsåldern.

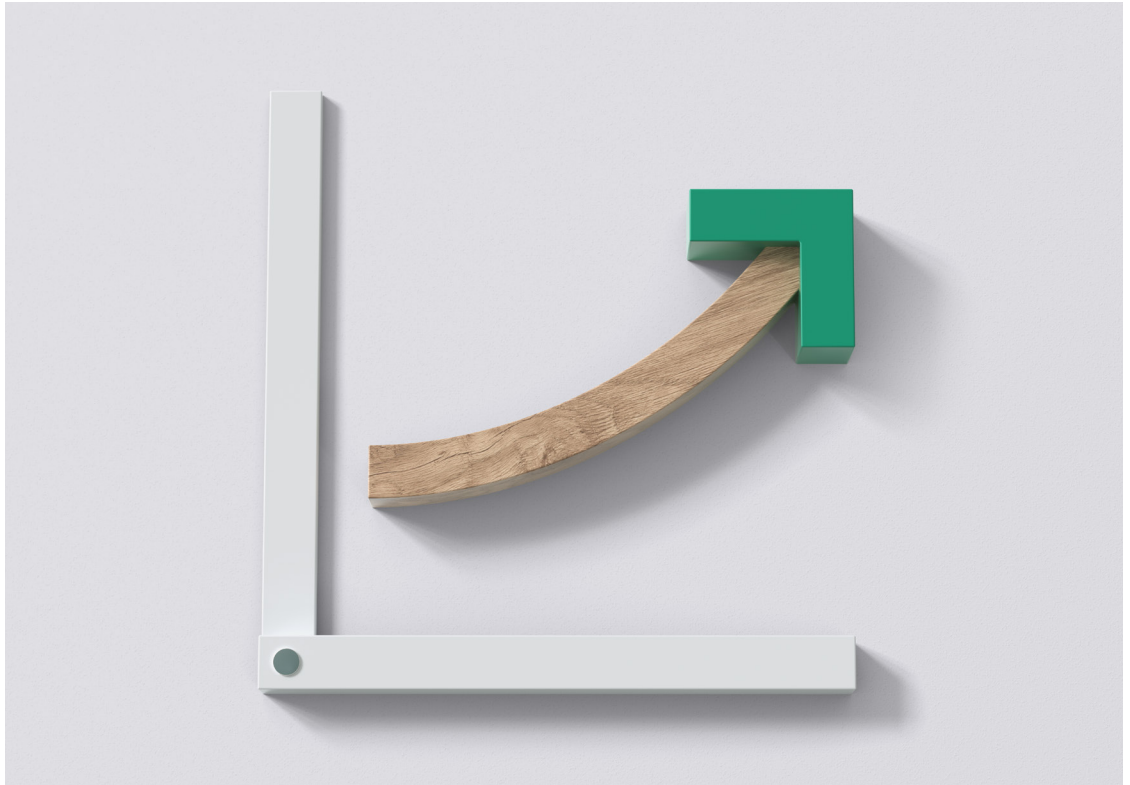
Däremot saknas det tyvärr verktyg för att kunna ta det egna ansvaret fullt ut; det saknas en dedikerad sparform för pensionen. Detta sedan avdragsrätten för privat pensionssparande slopades för de allra flesta 2016. Den som har en hög inkomst kan ofta löneväxla sig till mer tjänstepension men det finns ingen motsvarande lösning för låg- och medelinkomsttagare. Även om antalet arbetade år och tjänstepension är de enskilt viktigaste byggstenarna för pensionen så är det hög tid för politikerna att prioritera en ny sparform för pensionssparande. Det är en lågt hängande frukt för bättre framtida pensioner för fler. ●

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Mattias Munter'.

Mattias Munter, Pensionsekonom Skandia

Sammanfattning

³ Pensionsmyndigheten har med förväntade nivåer av riktålder i sin senaste kalkylmodell. Systemet kommer att införas efter godkännande av riksdagen. De nivåer av riktålder, baserade på Pensionsmyndighetens beräkningar, som används i denna rapport är därmed preliminära. Beräkningarna för tjänstepension baseras på dagens rådande avtalspensioner på arbetsmarknaden.

BAKGRUND TILL INFÖRANDE AV RIKTÅLDER

I takt med att den genomsnittliga livslängden i Sverige har ökat samtidigt som den genomsnittliga pensionsåldern stått relativt stilla, har konsekvensen blivit allt mer sjunkande pensionsnivåer i det allmänna pensionssystemet. I ett försök att vända den negativa trenden är pensionssystemet i Sverige på väg att förändras genom införandet av riktålder för pensioner. Riktålder innebär att pensionsåldern och tidigaste uttag av allmän pension anpassas till medellivslängdens utveckling. Det nya systemet syftar till att stegvis höja pensionsåldern och på så sätt balansera den förväntade tiden i arbete respektive pension för varje årskull. Preliminära prognoser av systemet med riktålder har tagits fram under 2020, och ska börja gälla år 2026 givet att propositionen om riktålder antas av riksdagen.³ Förslag ligger på att åldern när man kan få grundskydd som garantipension, idag 65 år, ska höjas till 66 år från 2023 och att riktåldern sedan ska användas från 2026. I det nya systemet föreslås även att den lägsta åldern för att ta ut allmän pension ändras, vilket blir tre år före den riktålder som då gäller. Riktåldern kommer sedan gradvis att höjas, så att de som är födda mellan 1977 och 1990 förväntas förhålla sig till 69 år som riktålder för sin pensionering.

Det har alltid funnits ett dilemma för den enskilde kring val av pensionsålder. Det handlar om valet mellan en tidigare pensionsålder och därmed en lägre pension, eller att arbeta något år extra för en högre pension. En fråga som många av förståeliga skäl ställer sig är hur den egna pensionen kommer att förändras givet införandet av riktålder. Ju yngre personen är idag, desto högre riktålder kan denne förväntas behöva anpassa sin pensionsplanering och sitt pensionssparande till.

TYPFALL OCH SCENARIER

I denna rapport presenteras pensionsekonomiska beräkningar för det nya systemet med riktålder. Pensioner räknas ut för yrkesgrupperna distriktsköterska, grundskolelärare, ekonom samt civilingenjör. Åldern bland typfallspersonerna varierar, så att beräkningar genomförs för personer i de olika yrkena födda år 1970, 1980 och 1990.

Dessutom genomförs beräkningar baserade på fyra olika scenarier kring hur tidigt eller sent de väljer att gå i pension jämfört med förväntad riktålder. Scenarierna är:

- 1) att gå i pension vid tidigaste uttagsmöjlighet för respektive riktålder, det vill säga tre år tidigare;
- 2) att gå i pension två år innan riktålder;
- 3) att gå i pension vid riktåldern;
- 4) att gå i pension två år efter riktålder och jobba 75 procent första året och 50 procent andra året.

RESULTAT AV BERÄKNINGAR I RAPPORTEN

Nedan följer två tabeller. I den första av dessa tabeller, "Pensionsinkomst, procentuell förändring baserat på pensionsålder i relation till riktåldern (procentuell förändring)" visas den procentuella förändringen av pensionsinkomsten i olika scenarier, jämfört med typfallen som går i pension vid riktåldern. I den andra tabellen, "Pensionsinkomst, förändring baserat på pensionsålder i relation till riktåldern (SEK/månad)" visas hur pensionsinkomsten förändras, i termer av kronor per månad för de olika typfallen i de undersökta scenarierna.

Tidigast möjliga pension – 3 år innan riktålder

Att gå i pension tre år innan riktåldern, det vill säga tidigast möjlig pensionsålder för att kvalificera sig för allmän pension, leder i det genomsnittliga typfallet till ett inkomstbortfall på 19 procent jämfört med att gå i pension vid riktåldern. Det största procentuella inkomstbortfallet för pensionering tre år innan riktåldern finns för civilingenjörer födda på 70-talet (20 procent), som förlorar drygt 10 000 kronor per månad före skatt. Minst

procentuell skillnad i inkomst, vid pensionering tre år innan riktåldern, finns för civilingenjörer och ekonomer födda på 80-talet (18 procent). Det framträdande mönstret är att en tidig pensionering slår ungefär lika hårt på de tre generationerna – oavsett yrke – när man tittar på andel av inkomsten.

Tidig pension – 2 år innan riktålder

Att gå i pension två år innan riktåldern leder i snitt till 13 procent lägre pensionsinkomst jämfört med att gå i pension vid riktåldern. Civilingenjören född på 1980-talet har något lägre pensionsinkomstbortfall (12 procent), medan 80-talister inom övriga undersökta yrken hamnar på ett bortfall på 13 procent. Tittar vi istället på bortfallet i kronor så handlar det om ett spann på omkring 4 000–8 000 kronor i månaden före skatt för samtliga yrken och åldersgrupper.

Sen pension – jobbar 2 år efter riktålder

Att fortsätta arbeta två år efter riktåldern för pension, med nedtrappning till 75 procent arbetstid första året och 50 procent arbetstid andra året, leder till en ökning av pensionsinkomsten med 15 procent för samtliga grupper, förutom civil-

Pensionsinkomst, procentuell förändring baserat på pensionsålder i relation till riktåldern (procentuell förändring)

	Tidigast möjliga pension (3 år innan riktålder)	Tidig pension (2 år innan riktålder)	Sen pension (2 år efter riktålder, jobbar 75 % första och 50 % andra året)
70-talist			
Grundskolelärare	-19 %	-13 %	15 %
Distriktssköterska	-19 %	-13 %	15 %
Ekonom	-19 %	-13 %	15 %
Civilingenjör	-20 %	-13 %	16 %
80-talist			
Grundskolelärare	-19 %	-13 %	15 %
Distriktssköterska	-19 %	-13 %	15 %
Ekonom	-18 %	-13 %	15 %
Civilingenjör	-18 %	-12 %	15 %
90-talist			
Grundskolelärare	-19 %	-13 %	15 %
Distriktssköterska	-19 %	-13 %	15 %
Ekonom	-19 %	-13 %	15 %
Civilingenjör	-19 %	-13 %	15 %

ingenjörer födda på 70-talet som får en ökning av pensionsinkomsten med 16 procent. Tittar vi istället på inkomsteffekten i kronor så handlar det om cirka 4 000–10 000 kronor per månad före skatt, beroende på yrkesgrupp.

Jobba längre eller spara

Sammantaget är slutsatsen att det finns starka incitament i pensionssystemet för att arbeta åtminstone fram till förväntad riktålder för pension. Samtidigt har individer olika preferenser kring när de vill gå i pension och vilket ekonomiskt utrymme de förväntar sig vid pensionering. Majoriteten av svenskarna ser exempelvis fram emot 80 procent av sin slutlön i pension. Detta samtidigt som många, när de tillfrågas idag, hellre går i pension tidigare än senare. Oavsett preferens visar beräkningarna i denna rapport att ett kompletterande privat sparande är nödvändigt för den enskildes möjlighet till flexibilitet. En annan viktig slutsats är att skillnaderna mellan typfallen är relativt små, när det kommer till den procentuella effekten på pensionen. Att gå i pension två år efter riktåldern, med nedtrappning i arbetstid de sista två åren, leder till 15 procent högre pensionsinkomst för

samtliga yrken, förutom civilingenjörer födda på 70-talet som får en höjning med 16 procent. Effekten av att gå i pension två eller tre år innan riktåldern är också närmast densamma procentuellt för de olika typfallen, med små avvikelser. Det nya systemet med riktålder har likvärdiga incitament, i procent, för yrken i privat och offentlig sektor samt för olika generationer. ●

Pensionsinkomst, förändring baserat på pensionsålder i relation till riktåldern (SEK/månad)

	Tidigast möjliga pension (3 år innan riktålder)	Tidig pension (2 år innan riktålder)	Sen pension (2 år efter riktålder, jobbar 75 % första och 50 % andra året)
70-talist			
Grundskolelärare	-6 200	-4 250	4 950
Distriktssköterska	-6 600	-4 550	5 250
Ekonom	-8 800	-6 000	6 750
Civilingenjör	-10 400	-7 050	8 150
80-talist			
Grundskolelärare	-6 200	-4 200	5 050
Distriktssköterska	-6 700	-4 600	5 400
Ekonom	-10 700	-7 350	8 750
Civilingenjör	-11 850	-8 150	9 750
90-talist			
Grundskolelärare	-5 600	-3 800	4 350
Distriktssköterska	-6 100	-4 100	4 750
Ekonom	-8 100	-5 550	6 400
Civilingenjör	-8 700	-5 950	6 900

Inledning

⁴ En bred parlamentarisk grupp som idag består av regeringspartierna Socialdemokraterna och Miljöpartiet, stödpartierna till regeringen Liberalerna och Centerpartiet, samt oppositionspartierna Moderaterna och Kristdemokraterna.

⁵ Prop. 2018/19:133.

⁶ Pensionsmyndigheten (2020b).

⁷ Ibid.

⁸ Specifikt har lönedata tagits fram för distriktssköterska, grundskolelärare, övriga ekonomer samt övriga civilingenjörsyrken från SCB:s statistikdatabas. Lönedata har tagits fram för olika åldrar, som motsvarar individer födda 1970, 1980 respektive 1990.

⁹ En studie som Skandia publicerade 2018 visar att varannan person i Sverige förväntar sig att pensionen ska motsvara 75–80 procent av den lön man hade före pensioneringen. Men i realiteten kommer den genomsnittliga nivån från allmän- och tjänstepension att ligga på en betydligt lägre nivå, mellan 60 och 70 procent. Privat pensionssparande behövs i många fall för att individer ska lyckas få ut den pension som de förväntar sig. Källa: Skandia (2018).

Riktålder för pensioner är ett nytt begrepp, som påtagligt förändrar det allmänna svenska pensionssystemet. Det innebär att åldern för när allmän pension, garantipension samt bostadstillägg för pensionärer kan tas ut, gradvis skjuts upp. Systemet baseras idag huvudsakligen på den typiska pensionsåldern 65 år. Det är möjligt att gå i pension vid tidigare ålder än så, och få ut lägre pensionsinkomst som följd av beslutet. Det går även att arbeta något eller några extra år och få ut högre pensionsinkomst. Eftersom den förväntade livslängden ökar, har det dock blivit svårare att hålla fast vid 65 år som den typiska pensionsåldern. Därför planeras riktålder för den allmänna pensionen att införas, som ett sätt att stegvis höja den typiska pensionsåldern. I skrivande stund vet vi ännu inte hur ett införande kommer att påverka de kollektivavtalade tjänstepensionerna, som i stor utsträckning fortsatt är kopplade till 65-årsdagen.

I slutet av 2017 fattade Pensionsgruppen⁴ beslut om införandet av riktålder för den allmänna pensionen. Arbetet med att skapa ett nytt system inleddes, och en proposition om det nya systemet lämnades över av regeringen till riksdagen den 23 maj 2019.⁵ Från och med den 1 januari 2020 började en del förändringar av pensionssystemet att gälla. En förändring är att riktålder för pensioner infördes som begrepp i socialförsäkringsbalken. En annan förändring är att den lägsta åldern för att ta ut allmän pension höjdes från 61 till 62 år. Närmast berörs personer födda 1959 eller 1960, då deras lägsta ålder för att få ut allmän pension höjdes med ett år. Nivån av garantipensionen höjdes med maximalt 200 kronor i månaden. Även bostadskostnadstaket för bostadstillägg höjdes. Lagen om anställningsskydd ändrades samtidigt så att individen har rätt att vara kvar på jobbet till 68 års ålder från och med 2020, jämfört med 67 års ålder som tidigare gällde. Från och med 2023 höjs åldern ytterligare till 69 år.⁶

Förändringen av den typiska pensionsåldern baserad på riktålder behöver först godkännas av riksdagen, och kommer med rådande förslag att börja gälla år 2026. Pensionsmyndigheten noterar att riktåldern i det nya systemet troligen kommer att bli 67 år, en ny nivå som alltså börjar gälla 2026. Samma år som den nya riktåldern införs planeras även den lägsta åldern för att ta ut allmän pension ändras, så att det blir tre år före den riktålder som införs.⁷ Fram tills 2019 var det möjligt att påbörja uttag av allmän pension från 61 års ålder, idag gäller 62 år. Grundskydd som garantipension och bostadstillägg kan ansökas om först vid 65 års ålder men även den ska successivt höjas med

koppling till riktåldern för varje årskull. År 2026 förväntas regeln bli att allmän pension betalas ut för den som går i pension vid 64 års ålder eller senare, medan grundskyddet kopplas till riktåldern 67. De förändringar som har börjat gälla sedan början av 2020, samt de som kommer att börja gälla sex år längre fram, syftar tillsammans till att skjuta upp pensionsåldern i Sverige.

En fråga som många av förståeliga skäl ställer sig är hur den egna pensionen kommer att påverkas. Ett viktigt element i det nya systemet är att indexeringen uppåt av typisk pensionsålder, i form av riktålder, gradvis kommer att fortsätta i takt med utvecklingen av medellivslängden. Ju yngre personen är idag, desto högre riktålder för pensioner kan denne förväntas behöva anpassa sin pensionsplanering och sitt pensionssparande till. De exakta nivåerna av riktålder är idag inte kända. Pensionsmyndigheten har dock uppdaterat sin kalkylmodell, så att en ungefärlig uppskattning av hur riktåldern kommer att förändras framöver finns med i modellen. Även de förändringar som börjat gälla sedan början av 2020 är del av den nya modellen. Därmed är det möjligt att räkna på hur det nya systemet med riktålder kommer att förändra framtida pensioner.

I denna studie genomförs pensionsekonomiska beräkningar baserade på det nya systemet med riktålder. Beräkningarna genomförs för yrkesgrupperna distriktssköterska, grundskolelärare, ekonom samt civilingenjör.⁸ Åldern bland typfalls-personerna varierar, så att beräkningar genomförs för personer som är födda olika år. Dessutom genomförs beräkningar baserade på fyra olika scenarier kring hur tidigt eller sent personen går i pension, i relation till den riktålder för pensioner som enligt Pensionsmyndighetens kalkylmodell kan förväntas appliceras.

De pensionsekonomiska beräkningar som presenteras i rapporten ger inblick i hur personer i det nya pensionssystemet kan agera för att få en kompensationsnivå på 80 procent av slutlönen vid pensionering.⁹ Syftet är att rapporten ska ge en inblick i effekterna av de föreslagna förändringarna i pensionssystemet och vägleda om hur egna livsval kring privat pensionssparande och pensionsålder påverkar pensionsinkomsten. ●

Fyra scenarier om pensionsålder

Fokus för denna rapport ligger på att undersöka hur det nya systemet med riktålder för pensioner påverkar framtida pensionsinkomster och att ge stöd till våra framtida pensionärer inför dilemmat som uppstår i valet av pensionsålder och effekten på pensionens storlek. Ett första steg är att kartlägga vilken riktålder för pensioner som personer födda olika generationer kan förvänta sig. Pensionsmyndighetens typfallsmodell v 3,8, inkluderar en funktion där riktåldern kan uppskattas för personer baserat på deras födelseår.

Nedan visas relationen mellan födelseår och den riktålder som Pensionsmyndighetens modell förväntar sig ska appliceras på personer födda under respektive år. Personer som är födda 1955, 1956 samt 1957 kommer fortsatt att ha 65 år som riktålder för pensioner. De som är födda 1958 samt 1959 kommer att få 66 år som riktålder. För personer födda 1960 och 1961 kommer riktåldern enligt typfallsmodellen att bli 67 år. Personer

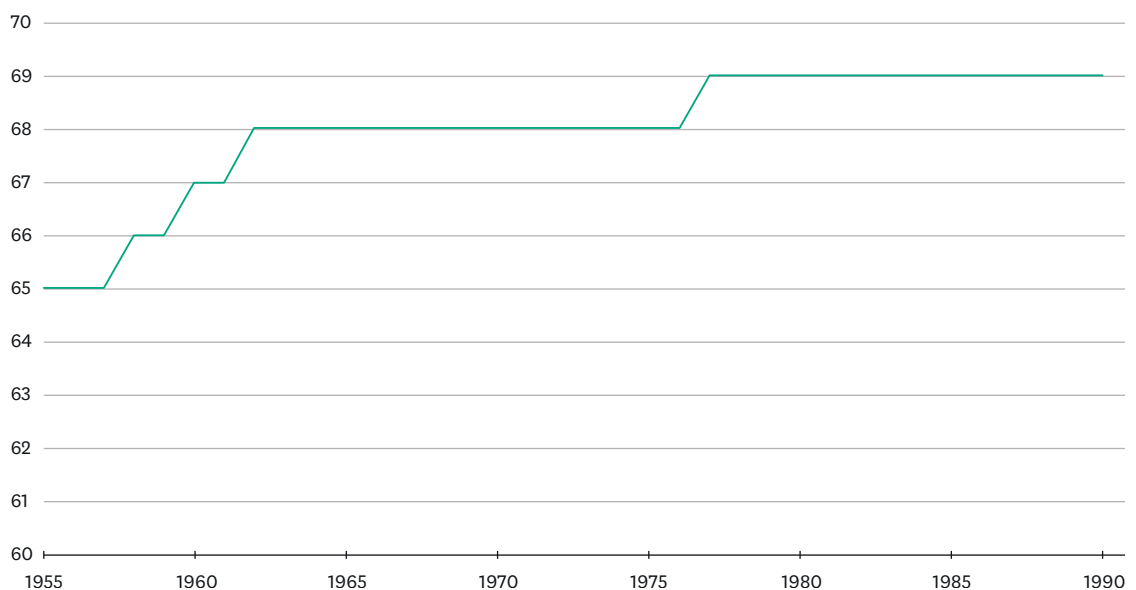
födda mellan 1962 och 1976 förväntas behöva anpassa sig till en riktålder på 68 år. De som är födda mellan 1977 och 1990 förväntas förhålla sig till 69 år som riktålder för pensioner.

Riktåldern för pensioner kommer, i likhet med dagens system medföra flexibilitet. Flexibiliteten finns i form av att personer har möjlighet att gå i tidigare eller senare pension. I denna rapport genomförs pensionsekonomiska beräkningar för fyra olika yrkesgrupper födda under 70-, 80-, och 90-talet. I samtliga fall tas dessutom hänsyn till fyra olika scenarier kring pensionsålder.

Scenarierna fångar hur valen av att gå i tidigare eller senare pension påverkar pensionsinkomsten. De pensionsekonomiska beräkningarna som presenteras i denna rapport visar också hur det är möjligt att kompensera för de olika valen genom att variera nivån av privat sparande från och med 2020. ●

Riktålder för pension och födelseår

Förväntad utveckling av riktålder för pension visas, enligt Pensionsmyndighetens typfallsmodell v 3,8.

Scenario 1

Tidigast möjliga pension – 3 år innan riktålder

Detta scenario utgår ifrån att personen går i pension så tidigt som möjligt, enligt reglerna för att kvalificera sig för allmän pension.

Scenario 2

Tidig pension – 2 år innan riktålder

Detta scenario utgår ifrån att personen arbetar ett år extra jämfört med tidigast möjliga ålder för att kvalificera sig för allmän pension.

Scenario 3

Pension vid riktålder

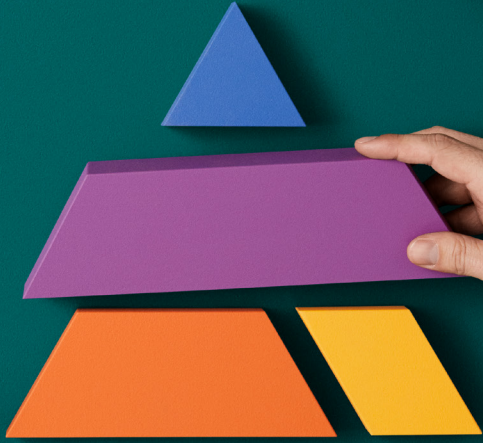
Detta scenario utgår ifrån att personen anpassar sig till den riktålder som gäller i det egna fallet.

Scenario 4

Sen pension – 2 år efter riktålder och går ner i arbetstid

Detta scenario antar att personen fortsätter att arbeta heltid fram tills den riktålder som gäller i det egna fallet och därefter går ner i arbetstid till 75 procent första och 50 procent andra året. Personen går i pension två år senare än riktåldern, efter nedtrappningen.

Så har vi räknat

¹⁰ Beräkningarna sker för individer födda 1970, 1980 respektive 1990.

¹¹ Genom att ha 2,7 procent real löneökning för ekonomer och 2,9 för civilingenjörer, fram tills 2030.

Ett första steg i analysen är att ta fram lönestatistik för yrkena distriktssköterska, grundskolelärare, övriga ekonomer samt övriga civilingenjörsyrken. Senaste publicerad lönestatistik har hämtats från SCB:s lönestrukturstatistik, på 4-siffrig SSYK nivå, samt uppdelad på åldersintervaller. Lönestatistiken baseras på hela riket och för samtliga (kvinnor och män). Personerna i typfallen är födda år 1970, 1980 och 1990.¹⁰ Samtliga har etablerat sig på arbetsmarknaden med akademisk examen vid 28 års ålder. Etablering anses ha skett i samma yrke som det nuvarande. Pensionsmyndighetens Typfallsmodell v3.8 beräknar en lönevektor framåt baserad på denna information, medan den tidigare lönevektorn sätts baserat på historiska reala löneförändringar (för privat sektor, primärkommunal sektor respektive landstingskommunal sektor). Inflationen har satts till noll, så att beräkningarna utförs i fasta priser.

För år 2021 är månadslönen för en grundskolelärare född på 90-talet 32 200 kronor. Lönenivån för en person i samma yrke född på 80-talet är 35 600 kronor, samt 36 950 kronor baserat på de som är födda på 70-talet. För en distriktssköterska är månadslönen 39 800 kronor för de som är födda på 90-talet, 38 200 för 80-talister och 35 000 kronor för 70-talister. För en ekonom (gruppen övriga ekonomer i SCB:s statistikdatabas) är månadslönen 38 350 kronor för 90-talister, 49 900 kronor för 80-talister och 50 100 kronor för 70-talister. För en civilingenjör (gruppen övriga civilingenjörsyrken i SCB:s statistikdatabas) är månadslönen 40 500 kronor för 90-talister, 53 900 kronor för 80-talister och 56 100 kronor för 70-talister.

ITP-1 pensionsavtal används i beräkningarna av tjänstepension för ekonom och civilingenjör födda under 90-talet och 80-talet, medan ITP-2 används för samma yrkesgrupper födda under 70-talet. ITP-2 är en förmånsbestämd tjänstepension som kompenserar för senare uttag med högre pensionsinkomst per månad men där ytterligare intjänning inte kan göras efter 65 års ålder. Övriga premiebestämda avtal ger heller inga nya avsättningar efter 65 års ålder. KAP-KL pensionsavtal används för pensionsekonomiska beräkningar av tjänstepensioner för grundskolelärare samt distriktssköterska födda 1970 och 1980, medan AKAP-KL används för de som är födda 1990. Det återstår att se om avtalspensionerna ändras framöver, med höjd ålder för intjänande. Pensionsmyndighetens kalkylmodell baseras på rådande avtal.

Ett antagande i beräkningarna är att personerna inte har tidigare kompletterande privat pensionsparande, utan att startåret för denna form av sparande är 2020. För 70-talisterna börjar därmed det kompletterande sparandet sent i livet, vid 50 års ålder, vilket leder till att nivån på sparande som krävs för att påverka pensionen blir klart högre än om sparande påbörjas tidigare i yrkeslivet.

Real tillväxt i löner sätts till 1,0 procent och real fondavkastning till 3,5 procent. Yngre ekonomer och civilingenjörer, födda 1990, har relativt låga inkomster i relation till sina kollegor födda 1980 och 1970. Ett antagande som görs i beräkningarna är att de yngre ekonomerna och civilingenjörerna kommer att komma ikapp sina äldre kollegor i lön, genom en högre nivå av löneökning fram tills 2030.¹¹ ●

70-talisterna

Pension vid riktålder: 68 år

Grundskolelärare

En grundskolelärare född på 70-talet behöver anpassa sig till 68 år som riktålder för sin pension. Ifall personen går i pension vid denna ålder blir pensionsinkomsten 32 850 kronor före skatt. Valet att gå i pension två år tidigare resulterar i pensionsinkomstbortfall på 4 250 kronor per månad, medan valet att gå i pension tre år tidigare leder till ett bortfall på 6 200 kronor per månad. Att arbeta två år extra efter riktåldern, med nedtrappning, leder till att pensionsinkomsten ökar med 4 950 kronor per månad.

För att nå 80 procent av slutlönen i pension behöver personen, om denne påbörjade privat sparande först år 2020, spara 1 300 kronor per månad givet att pensionering sker vid riktåldern. Om pensionering sker två år tidigare ökar behovet av månatligt sparande till 4 700 kronor, och till 7 450 kronor om pensionering sker tre år innan riktåldern. Dessa höga siffror reflekterar dels att grundskoleläraren behöver privat sparande för att nå upp till 80 procent kompensationsgrad och att personen börjar spara relativt sent, först när denne är 50 år gammal. Valet att stanna kvar och arbeta två år extra, med nedtrappad arbetstid, efter riktåldern, leder till att pensionen som andel av slutlön hamnar över 80 procent utan behov av kompletterande privat sparande.

Distriktssköterska

En distriktssköterska född på 70-talet bör enligt rådande estimat anpassa sig till 68 år som riktålder för sin pension. Ifall personen går i pension vid denna ålder blir pensionsinkomsten 34 950 kronor före skatt. Valet att gå i pension två år tidigare resulterar i minskad pension med 4 550 kronor per månad, medan valet att gå i pension tre år tidigare leder till bortfall på 6 600 kronor per månad.

Grundskolelärare

	Scenario 1: Tidigast möjliga pension (3 år innan riktålder)	Scenario 2: Tidig pension (2 år innan riktålder)	Scenario 3: Pension vid riktålder	Scenario 4: Sen pension (2 år efter rikt- ålder, jobbar 75 % första och 50 % andra året)
Går i pension vid ålder	65 år	66 år	68 år	70 år
Pensionen beräknad till	26 650 kr	28 600 kr	32 850 kr	37 800 kr
Andel av slutlön	63 %	67 %	76 %	86 % **
Slutlön	42 050 kr	42 450 kr	43 350 kr	44 200 kr **
Varav allmän pension	19 700 kr	21 200 kr	24 500 kr	28 300 kr
Varav tjänstepension	6 950 kr	7 400 kr	8 350 kr	9 500 kr
Månatligt sparande som behövs sedan 2020 för att få 80 % av egen slutlön i pension.**	7 450 kr	4 700 kr	1 300 kr	0 kr

* Summan av kapital i inkomstpension, premiepension och tjänstepension för personen vid pensionering.

** I scenario 4, där personen sista året går ned till 50 % arbete, baseras beräkningar på lönen för heltidstjänst för sista året i arbetslivet.

Att arbeta två år extra efter riktålder, med nedtrappning, leder till att pensionsinkomsten ökar med 5 250 kronor per månad.

För att nå 80 procent av slutlönen i pension behöver personen, om denne påbörjade privat sparande först år 2020, spara 1 700 kronor per månad givet att pensionering sker vid riktåldern. Om pensionering sker två år tidigare ökar behovet av månatligt sparande till 5 450 kronor, och till 7 750 kronor om pensionering sker tre år innan riktåldern. Liksom med typfallet grundskolelärare reflekterar dessa höga siffror dels att personen i beräkningen börjar privat pensions sparande först när denne är 50 år gammal, samt att kompensationsgraden är klart under 80 procent för yrkesgruppen, framförallt kopplad till valet att gå i pension tidigare än riktåldern. Valet att stanna kvar och arbeta två år extra efter riktåldern, med nedtrappad arbetstid, leder till att pensionen blir över 80 procent utan behov av kompletterande privat sparande.

Distriktssköterska

	Scenario 1: Tidigast möjliga pension (3 år innan riktålder)	Scenario 2: Tidig pension (2 år innan riktålder)	Scenario 3: Pension vid riktålder	Scenario 4: Sen pension (2 år efter rikt- ålder, jobbar 75 % första och 50 % andra året)
Går i pension vid ålder	65 år	66 år	68 år	70 år
Pensionen beräknad till	28 350 kr	30 400 kr	34 950 kr	40 200 kr
Andel av slutlön	63 %	67 %	75 %	84 % **
Slutlön	45 300 kr	45 750 kr	46 650 kr	47 600 kr **
Varav allmän pension	20 900 kr	22 500 kr	26 000 kr	30 050 kr
Varav tjänstepension	7 500 kr	7 950 kr	8 950 kr	10 150 kr
Månatligt sparande som behövs sedan 2020 för att få 80 % av egen slutlön i pension.**	7 750 kr	5 450 kr	1 700 kr	0 kr

Ekonom

En ekonom född på 70-talet som går i pension vid 68 års ålder får pensionsinkomsten 45 900 kronor per månad före skatt. Valet att gå i pension två år tidigare resulterar i minskad pension med 6 000 kronor per månad, medan valet att gå i pension tre år tidigare leder till bortfall på 8 800 kronor per månad. Att arbeta två år extra, med nedtrappning, efter riktåldern, leder till att pensionsinkomsten ökar med 6 750 kronor per månad. Det bör noteras att ekonomer, liksom civilingenjörer, har det förmånsbestämda tjänstepensionsavtalet ITP-2 medan de födda på 80-talet och 90-talet har det premiebestämda pensionsavtalet IPT-1. Skillnaderna i avtalen reflekteras i de ekonomiska incitamenten för att jobba längre.

För att nå 80 procent av slutlönen i pension behöver personen, om denne påbörjade privat sparande först år 2020, spara 800 kronor per månad givet att pensionering sker vid riktåldern. Det är en låg siffra givet att beräkningen utgår från att privat pensionssparande börjar först vid 50 års ålder. Förklaringen är att personens pensionsinkomst är nära 80 procent av slutlönen även utan privat sparande. Om pensionering sker två år tidigare ökar behovet av månatligt sparande till 5 400 kronor, och till 8 400 kronor om pensionering sker tre år innan riktåldern. Valet att stanna kvar och arbeta två år extra, med nedtrappad arbetstid, efter riktåldern, leder till att personen når långt över 80 procent kompensationsgrad och inte behöver något privat sparande alls.

Civilingenjör

En civilingenjör född på 70-talet som går i pension vid 68 års ålder får pensionsinkomsten 52 400 kronor före skatt. Att gå i pension två år tidigare resulterar i minskad pension med 7 050 kronor per månad. Att gå i pension tre år tidigare leder till en minskning på 10 400 kronor per månad. Att arbeta två år extra efter riktåldern, med nedtrappning, leder till att pensionsinkomsten ökar med 8 150 kronor per månad. Det bör åter noteras att civilingenjörer, liksom ekonomer, har det förmånsbestämda tjänstepensionsavtalet ITP-2 medan de födda på 80-talet och 90-talet omfattas av det premiebestämda pensionsavtalet IPT-1.

Om pensionering sker vid riktåldern når personen 80 procent kompensationsgrad utan behov av kompletterande privat sparande. Om pensionering sker två år tidigare behövs månatligt sparande på 5 500 kronor, och till 8 900 kronor om pensionering sker tre år innan riktåldern. Valet att stanna kvar och arbeta två år extra, med nedtrappad arbetstid, efter riktåldern, leder till att individen når 90 procent kompensationsgrad och inte behöver något privat sparande.

Ekonom

	Scenario 1: Tidigast möjliga pension (3 år innan riktålder)	Scenario 2: Tidig pension (2 år innan riktålder)	Scenario 3: Pension vid riktålder	Scenario 4: Sen pension (2 år efter rikt- ålder, jobbar 75 % första och 50 % andra året)
Går i pension vid ålder	65 år	66 år	68 år	70 år
Pensionen beräknad till	37 100 kr	39 900 kr	45 900 kr	52 650 kr
Andel av slutlön	65 %	69 %	78 %	88 % **
Slutlön	57 000 kr	57 600 kr	58 750 kr	59 950 kr **
Varav allmän pension	22 100 kr	23 800 kr	27 600 kr	32 000 kr
Varav tjänstepension	15 000 kr	16 100 kr	18 300 kr	20 650 kr
Månatligt sparande som behövs sedan 2020 för att få 80 % av egen slutlön i pension.**	8 400 kr	5 400 kr	800 kr	0 kr

Civilingenjör

	Scenario 1: Tidigast möjliga pension (3 år innan riktålder)	Scenario 2: Tidig pension (2 år innan riktålder)	Scenario 3: Pension vid riktålder	Scenario 4: Sen pension (2 år efter rikt- ålder, jobbar 75 % första och 50 % andra året)
Civilingenjör 70-talist				
Går i pension vid ålder	65 år	66 år	68 år	70 år
Pensionen beräknad till	42 000 kr	45 350 kr	52 400 kr	60 550 kr
Andel av slutlön	66 %	70 %	80 %	90 % **
Slutlön	63 800 kr	64 500 kr	65 800 kr	67 100 kr **
Varav allmän pension	22 100 kr	23 800 kr	27 600 kr	32 100 kr
Varav tjänstepension	20 000 kr	21 550 kr	24 800 kr	28 450 kr
Månatligt sparande som behövs sedan 2020 för att få 80 % av egen slutlön i pension.**	8 900 kr	5 500 kr	0 kr	0 kr

80-talisterna

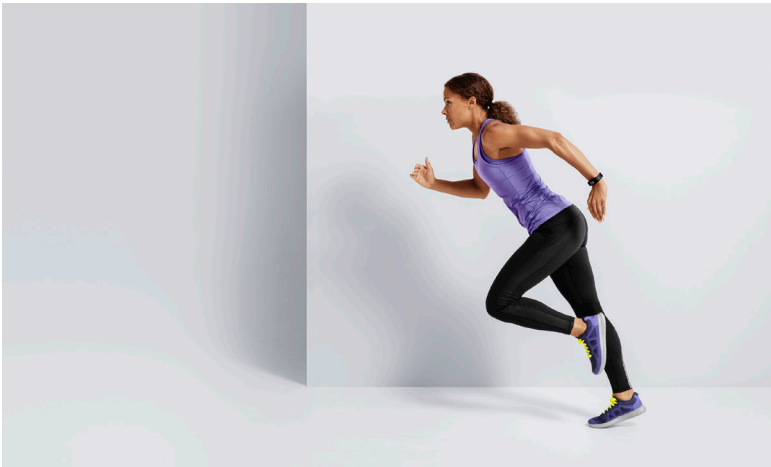
Pension vid riktålder: 69 år

Grundskolelärare

En grundskolelärare född på 80-talet behöver också, enligt rådande estimat, anpassa sig till 69 år som riktålder för sin pension. Om personen går i pension vid denna ålder blir pensionsinkomsten 33 200 kronor före skatt. Om personen går i pension två år innan resulterar det i att pensionsinkomsten minskar med 4 200 kronor per månad. Valet att gå i pension tre år innan riktåldern leder till en minskning av pensionsinkomsten med

6 200 kronor. Om personen däremot väljer att arbeta två år ytterligare efter riktåldern, med nedtrappning av arbetstiden, leder det till att pensionsinkomsten ökar med 5 050 kronor.

För att nå 80 procent av slutlönen i pension behöver personen, om denne påbörjade privat sparande först år 2020, spara 1 550 kronor per månad givet att pensionering sker vid riktåldern. Om pensionering sker två år tidigare ökar behovet av månatligt sparande till 3 400 kronor, och till 4 500 kronor om pensionering sker tre år innan riktåldern. Valet att stanna kvar och arbeta två år extra, med nedtrappad arbetstid, efter riktåldern, leder till att pensionen når upp till 80 procent av slutlönen utan behov av kompletterande privat sparande.

Grundskolelärare

	Scenario 1: Tidigast möjliga pension (3 år innan riktålder)	Scenario 2: Tidig pension (2 år innan riktålder)	Scenario 3: Pension vid riktålder	Scenario 4: Sen pension (2 år efter rikt- ålder, jobbar 75 % första och 50 % andra året)
Grundskolelärare 80-talist				
Går i pension vid ålder	66 år	67 år	69 år	71 år
Pensionen beräknad till	27 000 kr	29 000 kr	33 200 kr	38 250 kr
Andel av slutlön	60 %	63 %	71 %	81 % **
Slutlön	45 200 kr	45 650 kr	46 550 kr	47 500 kr **
Varav allmän pension	19 850 kr	21 400 kr	24 650 kr	28 500 kr
Varav tjänstepension	7 150 kr	7 600 kr	8 550 kr	9 700 kr
Månatligt sparande som behövs sedan 2020 för att få 80 % av egen slutlön i pension.**	4 500 kr	3 400 kr	1 550 kr	0 kr

* Summan av kapital i inkomstpension, premiepension och tjänstepension för personen vid pensionering.

** I scenario 4, där personen sista året går ned till 50 % arbete, baseras beräkningar på lönen för heltidstjänst för sista året i arbetslivet.

Distriktssköterska

En distriktssköterska född på 80-talet behöver också anpassa sig till 69 år som riktålder för sin pension. Om personen går i pension vid denna ålder blir pensionsinkomsten 35 900 kronor före skatt. Att gå i pension två år tidigare resulterar i att pensionsinkomsten minskar med 4 600 kronor. Tidigaste ålder för att kvalificera sig för allmän pension, det vill säga tre år innan riktåldern, leder till att pensionsinkomsten minskar med 6 700 kronor per månad. Om personen däremot väljer att arbeta två år ytterligare efter riktåldern, med nedtrappning av arbetstiden till 75 respektive 50 procent arbetstid, leder det till att pensionsinkomsten ökar med 5 400 kronor.

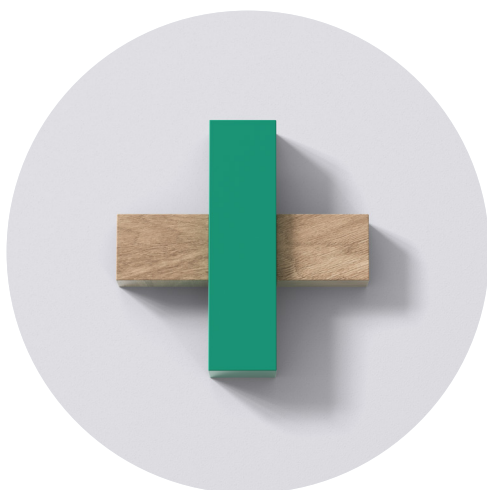
För att nå 80 procent av slutlönen i pension behöver personen, om denne påbörjade privat sparande först år 2020, spara 1 550 kronor per månad givet att pensionering sker vid riktåldern. Om pensionering sker två år tidigare ökar behovet av månatligt sparande till 3 550 kronor, och till 4 700 kronor om pensionering sker tre år innan riktåldern. Valet att stanna kvar och arbeta två år extra, med nedtrappad arbetstid, efter riktåldern, leder till att personen når 80 procent pension som andel av slutlönen utan behov av privat sparande.

Distriktssköterska

	Scenario 1: Tidigast möjliga pension (3 år innan riktålder)	Scenario 2: Tidig pension (2 år innan riktålder)	Scenario 3: Pension vid riktålder	Scenario 4: Sen pension (2 år efter rikt- ålder, jobbar 75 % första och 50 % andra året)
Distriktssköterska 80-talist				
Går i pension vid ålder	66 år	67 år	69 år	71 år
Pensionen beräknad till	29 200 kr	31 300 kr	35 900 kr	41 300 kr
Andel av slutlön	60 %	64 %	72 %	81 % **
Slutlön	48 500 kr	49 000 kr	50 000 kr	51 000 kr **
Varav allmän pension	21 450 kr	23 100 kr	26 650 kr	30 800 kr
Varav tjänstepension	7 750 kr	8 200 kr	9 250 kr	10 550 kr
Månatligt sparande som behövs sedan 2020 för att få 80 % av egen slutlön i pension.**	4 700 kr	3 550 kr	1 550 kr	0 kr

Ekonom

En ekonom som är född på 80-talet behöver också anpassa sig till 69 år som riktåldern för pensioner. Om personen går i pension vid denna ålder blir pensionsinkomsten 58 800 kronor före skatt. Ett framträdande mönster, som syns även för grundskolelärare och distriktssköterska, är att individer födda på 80-talet kan förvänta sig en högre pension jämfört med 90-talisterna för samma yrkesgrupp. Detta speglar löneläget, förändringarna i pensionssystemet, samt även det faktum att båda generationerna givet dagens estimat av Pensionsmyndigheten förväntas behöva förhålla sig till riktåldern 69 år.

Att gå i pension två år tidigare resulterar i att pensionsinkomsten minskar med 7 350 kronor, medan bortfallet blir 10 700 kronor om pensionering sker tre år innan riktåldern. Om personen väljer att arbeta två år ytterligare efter riktåldern, med nedtrappning av arbetstiden till 75 respektive 50 procent arbetstid, leder det till att pensionsinkomsten ökar med 8 750 kronor. För att nå 80 procent av slutlönen i pension behöver personen, om denne påbörjade privat sparande först år 2020, inte spara något om denne går i pension vid riktåldern eller senare. Om pensionering sker två år innan riktåldern når personen också precis 80 procent av slutlön, men om det sker tre år innan behövs ett månatligt sparande på 1 250 kronor från och med 2020. Ekonomer har i de olika scenarierna högre pensionsinkomst som andel av slutlönen jämfört med grundskolelärare och distriktssköterska, vilket förklarar lägre behov av sparande.

Överlag har 80-talister goda förväntade framtida pensionsinkomster, vilket bland annat beror på att denna generation etablerade sig på en bra arbetsmarknad. Rapporten Kompensationsgradsrapporten 2020, publicerad av minPension, slår fast: ”för 80-talisterna är medianen för den allmänna pensionen högre än för 70-talisterna, trots att de förväntas leva längre. Tjänstepensionen är dock lägre vilket gör att den totala kompensationsgraden blir lägre. Orsakerna till att 80-talisterna har en högre kompensationsgrad i den allmänna pensionen kan möjligen förklaras av bättre arbetsmarknad, bättre kapitalavkastning eller att den

Ekonom

	Scenario 1: Tidigast möjliga pension (3 år innan riktålder)	Scenario 2: Tidig pension (2 år innan riktålder)	Scenario 3: Pension vid riktålder	Scenario 4: Sen pension (2 år efter rikt- ålder, jobbar 75 % första och 50 % andra året)
Ekonom 80-talist				
Går i pension vid ålder	66 år	67 år	69 år	71 år
Pensionen beräknad till	48 100 kr	51 450 kr	58 800 kr	67 550 kr
Andel av slutlön	76 %	80 %	90 %	101 % **
Slutlön	63 350 kr	64 000 kr	65 300 kr	66 300 kr **
Varav allmän pension	24 500 kr	26 400 kr	30 550 kr	35 400 kr
Varav tjänstepension	23 650 kr	25 050 kr	28 250 kr	32 150 kr
Månatligt sparande som behövs sedan 2020 för att få 80 % av egen slutlön i pension.**	1 250 kr	0 kr	0 kr	0 kr

inbördes fördelningen mellan allmän pension och tjänstepension hos 70- och 80-talister ser väldigt olika ut."¹²

Civilingenjör

En civilingenjör som är född på 80-talet och går i pension vid 69 års ålder, det vill säga den förväntade riktåldern, får en pensionsinkomst på 65 800 kronor före skatt. Likt typfallen ekonomer är pensionsinkomsten betydligt högre bland civilingenjörer födda på 80-talet som går i pension vid 69 års ålder jämfört med 90-talister som går i pension vid samma ålder. Att gå i pension två år tidigare resulterar i att pensionsinkomsten minskar med 8 150 kronor. Pensionsinkomsten minskar med 11 850 kronor om pensionering sker tre år innan riktåldern. Om personen väljer att arbeta två år ytterligare efter riktåldern, med nedtrappning av arbetstiden till 75 respektive 50 procent arbetstid, leder det till att pensionsinkomsten ökar med 9 750 kronor.

Om personen går i pension vid riktåldern eller senare får denne klart högre än 80 procent kompensationsgrad. Om personen går i pension två år innan riktåldern når denne också upp till 80 procent kompensationsgrad utan behov av privat sparande. Behovet av sparande ökar till 400 kronor per månad om personen går i pension tre år innan riktåldern. Dessa siffror reflekterar ett pensionsavtal som leder till överlag hög pension som andel av slutlönen för den inkomstkategori som civilingenjörer tillhör, samt de goda förväntade pensionsutfallen för 80-talister.

Civilingenjör

	Scenario 1: Tidigast möjliga pension (3 år innan riktålder)	Scenario 2: Tidig pension (2 år innan riktålder)	Scenario 3: Pension vid riktålder	Scenario 4: Sen pension (2 år efter rikt- ålder, jobbar 75 % första och 50 % andra året)
Civilingenjör 80-talist				
Går i pension vid ålder	66 år	67 år	69 år	71 år
Pensionen beräknad till	53 950 kr	57 650 kr	65 800 kr	75 550 kr
Andel av slutlön	79 %	83 %	93 %	105 % **
Slutlön	68 450 kr	69 100 kr	70 500 kr	71 950 kr
Varav allmän pension	24 500 kr	26 400 kr	30 550 kr	35 450 kr
Varav tjänstepension	29 450 kr	31 250 kr	35 250 kr	40 100 kr
Månatligt sparande som behövs sedan 2020 för att få 80 % av egen slutlön i pension.**	400 kr	0 kr	0 kr	0 kr

90-talisterna

Pension vid riktålder: 69 år

Grundskolelärare

En grundskolelärare som är född på 90-talet behöver, enligt uppskattning av Pensionsmyndighetens senaste kalkylmodell, anpassa sig till riktåldern 69 år för pensioner. Ifall personen går i pension vid denna ålder blir pensionsinkomsten 29 250 kronor före skatt. Om personen går i pension två år innan resulterar det i att pensionsinkomsten

minskar med 3 800 kronor per månad. Valet att gå i pension tre år innan riktåldern, vilket är den tidigaste åldern för att kunna kvalificera sig för allmän pension, leder till en minskning av pensionsinkomsten med 5 600 kronor. Om individen däremot väljer att arbeta två år ytterligare efter riktåldern, med nedtrappning av arbetstiden till 75 respektive 50 procent arbetstid, leder det till att pensionsinkomsten ökar med 4 350 kronor.

För att nå 80 procent av slutlönen i pension behöver personen, om denne påbörjade privat sparande först år 2020, spara 2 050 kronor per månad givet att pensionering sker vid riktåldern. Om pensionering sker två år tidigare ökar behovet av månatligt sparande till 3 300 kronor, och till 4 000 kronor om pensionering sker tre år innan riktåldern. Valet att stanna kvar och arbeta två år extra efter riktåldern, med nedtrappad arbetstid, leder till att behovet av privat sparande från och med 2020 minskar till 950 kronor per månad.

Grundskolelärare

	Scenario 1: Tidigast möjliga pension (3 år innan riktålder)	Scenario 2: Tidig pension (2 år innan riktålder)	Scenario 3: Pension vid riktålder	Scenario 4: Sen pension (2 år efter rikt- ålder, jobbar 75 % första och 50 % andra året)
Grundskolelärare 90-talist				
Går i pension vid ålder	66 år	67 år	69 år	71 år
Pensionen beräknad till	23 650 kr	25 450 kr	29 250 kr	33 600 kr
Andel av slutlön	52 %	56 %	63 %	71 % **
Slutlön	45 150 kr	45 600 kr	46 550 kr	47 450 kr **
Varav allmän pension	17 850 kr	19 250 kr	22 250 kr	25 650 kr
Varav tjänstepension	5 800 kr	6 250 kr	7 000 kr	7 950 kr
Månatligt sparande som behövs sedan 2020 för att få 80 % av egen slutlön i pension.**	4 000 kr	3 300 kr	2 050 kr	950 kr

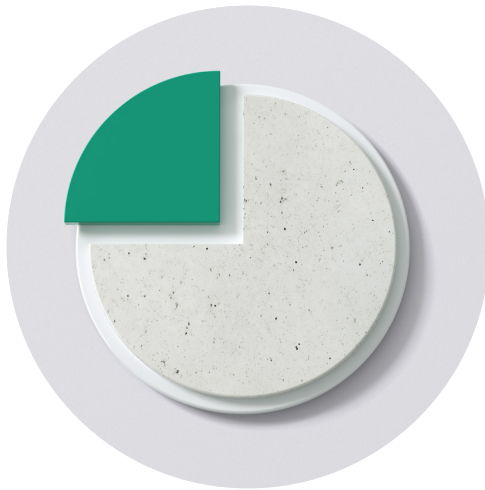
* Summan av kapital i inkomstpension, premiepension och tjänstepension för personen vid pensionering.

** I scenario 4, där personen sista året går ned till 50 % arbete, baseras beräkningar på lönen för heltidstjänst för sista året i arbetslivet.

Distriktssköterska

En distriktssköterska som är född på 90-talet behöver anpassa sig till riktåldern 69 år för pensioner. Om personen går i pension vid denna ålder blir pensionsinkomsten 31 800 kronor före skatt. Två års tidigare pensionering leder till att pensionsinkomsten minskar med 4 100 kronor per månad, medan tre års tidigare pensionering leder till att pensionsinkomsten minskar med 6 100 kronor. Valet att arbeta två år extra efter riktåldern, med nedtrappning av arbetstiden till 75 respektive 50 procent arbetstid, medför att pensionsinkomsten förstärks med 4 750 kronor per månad.

För att nå 80 procent av slutlönen i pension behöver personen, om denne påbörjade privat sparande först år 2020, spara 2 200 kronor per månad givet att pensionering sker vid riktåldern. Om pensionering sker två år tidigare ökar behovet av månatligt sparande till 3 550 kronor, och till 4 350 kronor om pensionering sker tre år innan riktåldern. Valet att stanna kvar och arbeta två år extra efter riktåldern, med nedtrappad arbetstid, leder till att behovet av privat sparande från och med 2020 minskar till 1 050 kronor per månad.

Distriktssköterska

	Scenario 1: Tidigast möjliga pension (3 år innan riktålder)	Scenario 2: Tidig pension (2 år innan riktålder)	Scenario 3: Pension vid riktålder	Scenario 4: Sen pension (2 år efter rikt- ålder, jobbar 75 % första och 50 % andra året)
Distriktssköterska 90-talist				
Går i pension vid ålder	66 år	67 år	69 år	71 år
Pensionen beräknad till	25 700 kr	27 700 kr	31 800 kr	36 550 kr
Andel av slutlön	52 %	56 %	62 %	71 % **
Slutlön	49 100 kr	49 600 kr	50 600 kr	51 600 kr **
Varav allmän pension	19 400 kr	20 900 kr	24 200 kr	27 900 kr
Varav tjänstepension	6 300 kr	6 800 kr	7 650 kr	8 650 kr
Månatligt sparande som behövs sedan 2020 för att få 80 % av egen slutlön i pension.**	4 350 kr	3 550 kr	2 200 kr	1 050 kr

Ekonom

En ekonom som är född på 90-talet och går i pension vid 69 års ålder kan förvänta sig en pensionsinkomst på 43 250 kronor före skatt. Två års tidigare pensionering leder till att pensionsinkomsten minskar med 5 550 kronor per månad, medan tre års tidigare pensionering leder till att pensionsinkomsten minskar med 8 100 kronor. Valet att arbeta två år extra efter riktåldern, med nedtrappning av arbetstiden till 75 respektive 50 procent arbetstid, medför att pensionsinkomsten förstärks med 6 400 kronor per månad.

För att nå 80 procent av slutlönen i pension behöver personen, om denne påbörjade privat sparande först år 2020, spara 2 450 kronor per månad givet att pensionering sker vid riktåldern. Om pensionering sker två år tidigare ökar behovet av månatligt sparande till 4 200 kronor, och till 5 150 kronor om pensionering sker tre år innan riktåldern. Valet att stanna kvar och arbeta två år extra efter riktåldern, med nedtrappad arbetstid, leder till att behovet av privat sparande från och med 2020 minskar till 950 kronor per månad.

Civilingenjör

En civilingenjör som är född på 90-talet och går i pension vid 69 års ålder kan förvänta sig en pensionsinkomst på 46 700 kronor före skatt. Två års tidigare pensionering leder till att pensionsinkomsten minskar med 5 950 kronor per månad, medan tre års tidigare pensionering leder till att pensionsinkomsten minskar med 8 700 kronor.

Valet att arbeta två år extra efter riktåldern, med nedtrappning av arbetstiden till 75 respektive 50 procent arbetstid, medför att pensionsinkomsten förstärks med 6 900 kronor per månad.

För att nå 80 procent av slutlönen i pension behöver personen, om denne påbörjade privat sparande först år 2020, spara 2 350 kronor per månad givet att pensionering sker vid riktåldern. Om pensionering sker två år tidigare ökar behovet av månatligt sparande till 4 150 kronor, och till 5 150 kronor om pensionering sker tre år innan riktåldern. Valet att stanna kvar och arbeta två år extra, med nedtrappad arbetstid, efter riktåldern, leder till att behovet av kompletterande privat sparande minskar till 750 kronor per månad.

Ekonom

	Scenario 1: Tidigast möjliga pension (3 år innan riktålder)	Scenario 2: Tidig pension (2 år innan riktålder)	Scenario 3: Pension vid riktålder	Scenario 4: Sen pension (2 år efter rikt- ålder, jobbar 75 % första och 50 % andra året)
Ekonom 90-talist				
Går i pension vid ålder	66 år	67 år	69 år	71 år
Pensionen beräknad till	35 150 kr	37 700 kr	43 250 kr	49 650 kr
Andel av slutlön	55 %	58 %	65 %	74 % **
Slutlön	64 200 kr	64 850 kr	66 150 kr	67 450 kr **
Varav allmän pension	24 350 kr	26 250 kr	30 400 kr	35 100 kr
Varav tjänstepension	10 800 kr	11 400 kr	12 850 kr	14 550 kr
Månatligt sparande som behövs sedan 2020 för att få 80 % av egen slutlön i pension.**	5 150 kr	4 200 kr	2 450 kr	950 kr

Civilingenjör

	Scenario 1: Tidigast möjliga pension (3 år innan riktålder)	Scenario 2: Tidig pension (2 år innan riktålder)	Scenario 3: Pension vid riktålder	Scenario 4: Sen pension (2 år efter rikt- ålder, jobbar 75 % första och 50 % andra året)
Civilingenjör 90-talist				
Går i pension vid ålder	66 år	67 år	69 år	71 år
Pensionen beräknad till	38 000 kr	40 750 kr	46 700 kr	53 600 kr
Andel av slutlön	56 %	60 %	67 %	75 % **
Slutlön	67 850 kr	68 550 kr	69 900 kr	71 300 kr **
Varav allmän pension	24 700 kr	26 600 kr	30 800 kr	35 570 kr
Varav tjänstepension	13 350 kr	14 150 kr	15 900 kr	18 050 kr
Månatligt sparande som behövs sedan 2020 för att få 80 % av egen slutlön i pension.**	5 150 kr	4 150 kr	2 350 kr	750 kr

Det är viktigt att komma ihåg att 90-talister som är ekonomer och civilingenjörer har ett relativt stort lönegap till sina kollegor som är 80-talister. Beräkningarna i denna rapport utgår ifrån att ekonomer och civilingenjörer födda 1990 initialt får en högre löneökningstakt, fram tills 2030, för att kompensera för denna effekt. Beräkningarna baseras samtidigt på att löneökningstakten normaliseras till grundantagandet 1,0 procent reallt efter 2030. Det är ett försiktigt antagande

om framtida löneökning. Ifall den reala löneutvecklingen blir i snitt 1,0 procent innebär det dock en stagnerande ekonomisk utveckling, som framförallt slår mot yngre generationers pensioner. Om den blir högre kommer pensionerna också att bli högre, framförallt för 90-talister. Resultatet i denna rapport, kring att 90-talisterna får lägre pensioner, förklaras till stor del av det försiktiga antagandet om framtida tillväxtnivå. ●

Skandia – det ledande pensionsbolaget som tar ansvar

Vi skapar trygghet för generationer genom högre pensioner, ett friskt arbetsliv och hållbara investeringar.

Vi erbjuder tjänstepension med förebyggande hälsoförsäkring för att våra kunder ska kunna bygga grunden till en trygg pension och vara friska på vägen dit. Vi erbjuder också bolån och sparande samt förenklar sparandet för våra kunder genom vår rådgivning. Av våra närmare 1,8 miljoner kunder är 1,4 miljoner också våra ägare. Det är deras behov och intressen som vi tar tillvara på i utvecklingen av Skandia. Som ägare är man med och delar på det överskott verksamheten genererar. Vi har närmare

700 miljarder kronor under förvaltning och långsiktiga åtaganden gentemot ägare och kunder. Vi bedriver verksamheten på ett ansvarsfullt sätt för att säkerställa god avkastning och för att bidra till hållbart värdeskapande.

Som ledande pensionsbolag med en bank som verkar för transparanta och hållbara lösningar på bolånemarknaden vill vi med denna rapport lyfta förutsättningarna för morgondagens pensionärer att köpa sin egen bostad på ålderns höst. ●

Referenser

Kamp, K. (2020). "Kompensationsgradsrapporten 2020 – Hur mycket högre blir pensionerna med de nya riktåldrarna?", minPension.

Pensionsmyndigheten (2020a). "Min idealpension: En undersökning om hur vi vill att vår pension ska vara".

Pensionsmyndigheten (2020b). "Höjd pensionsålder och höjd garantipension från 2020", 2020-03-17.

Prop. 2018/19:133. "En riktålder för höjda pensioner och följsamhet till ett längre liv", Regeringen, 2019-03-23.

SCB. Lönstrukturstatistik, hela ekonomin, Lön efter yrke (4-siffrig SSYK), Genomsnittlig grund- och månadslön samt kvinnors lön i procent av mäns lön efter sektor, yrke (SSYK 2012), kön och ålder. År 2014–2018.

Skandia (2018). "Allemanspension – en ny bred sparform".

